

Comitetul Economic și Social European

CCMI/106
Competitivitatea durabilă
a sectorului construcțiilor

Bruxelles, 24 ianuarie 2013

PROIECT PRELIMINAR DE AVIZ

al Comisiei consultative pentru mutații industriale
privind

**Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu - Strategie pentru
competitivitatea durabilă a sectorului construcțiilor și a întreprinderilor sale**
COM(2012) 433 final

Raportor: **dl Aurel Laurențiu PLOSCEANU**

Coraportor: **dl Enrico GIBELLIERI**

În atenția membrilor Grupului de studiu „Strategie pentru competitivitatea durabilă a sectorului
construcțiilor și a întreprinderilor sale” al Comisiei consultative pentru mutații industriale

N.B.: Prezentul document va fi dezbătut în ședința din **30 ianuarie 2013, ora 14:30.**

Document transmis spre traducere la 18 ianuarie 2013

Administrator: Adam PLEZER

Grupul de studiu

„Competitivitatea durabilă a
sectorului construcțiilor”

Președinte: dl Páleník (Gr. III – SK)

Raportor: dl Plosceanu (Gr. I – RO) (cf art. 62 RP – Varfalvi)

Coraportor: dl Gibellieri (Cat. 2 – IT)

Membri:
dl Haber (Cat. 1 – FR)
dna Hrušecká (Cat. 2 – SK)
dl Kolbe (Cat. 3 – AT)
dl Krzaklewski (Gr. II – PL)
dl Metzler (Gr. III – DE) (cf art. 62 RP – Gkofas)
dl Mitov (Gr. II – BG)
dl Morkis (Gr. I – LT)
dl Paetzold (Cat. 1 – DE)
dl Pop (Cat. 3 – RO)

Expertți:

Frank Faraday (pentru raportor)

Sam Hägglund (pentru coraportor)

La 7 septembrie 2012, în conformitate cu articolul 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Comisia Europeană a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu – Strategie pentru competitivitatea durabilă a sectorului construcțiilor și a întreprinderilor sale
COM(2012) 433 final.

Comisia consultativă pentru mutații industriale, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la ...

În cea de a ...-a sesiune plenară, care a avut loc la ... și .... (ședința din ...), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu ... voturi pentru, ... voturi împotriva și ... abțineri.

*

* *

1. **Concluzii și recomandări**

- 1.1 CESE salută publicarea Planului de acțiune al Comisiei privind competitivitatea durabilă a sectorului construcțiilor.
- 1.2 CESE recunoaște importanța strategică pentru economia europeană a sectorului construcțiilor, din perspectiva contribuției acestui sector la creșterea PIB-ului, a rolului său în ocuparea forței de muncă și ca vector al creșterii economice.
- 1.3 CESE consideră că sectorul construcțiilor contribuie în mod esențial la reducerea cererii în materie de energie a UE și la scăderea amprentei ecologice umane. CESE speră că Planul de acțiune va ajuta acest sector să facă față acestor provocări importante pentru întreaga societate.
- 1.4 CESE consideră că sectorul construcțiilor nu are nevoie de sprijin politic sub formă de subvenții, dar că Planul de acțiune ar trebui în schimb să își propună să creeze un cadru politic și de reglementare care să permită sectorului să contribuie la creșterea economică, la bunăstarea socială și la buna gestionare a mediului.
- 1.5 CESE este pe deplin conștient de faptul că austeritatea reechilibrează diferențele structurale, dar nu duce la relansarea creșterii, ci, mai curând, exacerbează criza economică în multe țări. Investițiile în clădirile infrastructurii durabile sunt necesare în vederea asigurării creșterii economice și a ocupării forței de muncă în Europa, pe viitor.

- 1.6 Societatea civilă organizată invită Comisia, Parlamentul European, Consiliul și guvernele statelor membre să privească investițiile în clădiri durabile și infrastructuri vitale ca pe o contribuție strategică la viitoarea creștere economică și la viitoarele locuri de muncă și nu ca pe o simplă modalitate de a cheltui fonduri publice.
- 1.7 Există un potențial substanțial de reducere a cererii de energie prin renovarea clădirilor vechi din UE, în vederea realizării obiectivelor UE de reducere cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră și de reducere cu 20% a consumului de energie, precum și de reducere a importurilor de energii fosile, astfel încât o parte mai mare din bogăția UE să rămână în Europa. În vederea valorificării acestui potențial, țările trebuie să asigure stimulentele financiare adecvate pentru orientarea pieței către economii mai mari de energie și să ia măsuri de reducere a lacunelor în materie de competențe.
- 1.8 O altă provocare de mari proporții este îmbunătățirea infrastructurii europene de transport, energie și de bandă largă pentru îndeplinirea nevoilor viitoarelor generații și pentru a asigura competitivitatea Europei la nivel mondial. Dacă guvernele nu reușesc să înțeleagă importanța acestui tip de investiții, Europa riscă să rămână în urma altor regiuni ale lumii atât din punct de vedere economic, cât și sub aspectul bunăstării sociale.
- 1.9 Sectorul construcțiilor are de jucat un rol esențial în cadrul acestei provocări, cu condiția să se realizeze investițiile necesare și, deși obligațiunile pentru finanțarea proiectelor constituie o cale de mobilizare a unor fonduri suplimentare din surse private pentru aceste proiecte, ele nu se pot substitui investițiilor publice.
- 1.10 Multe întreprinderi de construcții se simt sub o mare presiune din cauza plăților întârziate efectuate de clienții din sectorul public, amplificate de imposibilitatea băncilor de a acorda împrumuturi tip punte (*bridging loans*) întreprinderilor viabile. Directiva privind întârzierea efectuării plăților trebuie aplicată în mod corespunzător pentru a se asigura supraviețuirea întreprinderilor.
- 1.11 Sectorul construcțiilor, care reprezintă aproape 10% din PIB-ul UE, este esențial pentru starea economiei în ansamblu. Pentru relansarea creșterii, responsabilii politici de la nivel național trebuie să se implice în sectorul construcțiilor, așa cum procedează Comisia prin prezenta comunicare și să observe că, dacă se oferă condițiile financiare și de reglementare corespunzătoare, sectorul poate asigura creșterea economică, crearea de locuri de muncă și protecția mediului pe care, pe bună dreptate, le merită cetățenii europeni.
- 1.12 O condiție vitală a creării unui sector al construcțiilor durabil și competitiv este garantarea unor condiții de muncă corespunzătoare în acest sector. Concluziile raportului Atkins, de la sfârșitul anului 1993, menționau că un sector al construcțiilor care este dependent de forme precare de angajare, precum falsa activitate independentă, are un efect descurajant asupra productivității. Prin urmare, Planul de acțiune ar trebui să prevadă și strategii de creare a unor forme de angajare pe termen lung în acest sector.

- 1.13 Aceste forme de angajare sunt totodată strâns legate de stimularea activităților de perfecționare a forței de muncă și de învățare pe tot parcursul vieții. Dacă nu vor recurge la forme stabile de angajare, întreprinderile nu vor dispune de stimulente pentru a-și perfecționa continuu forța de muncă, ca atare productivitatea lor va avea de suferit.
- 1.14 Existența unor întreprinderi certate cu legea, care încalcă normele și obligațiile sociale, denaturează piața construcțiilor, întreprinderile serioase și de bună credință fiind nevoite să intre în competiție cu acestea. Trebuie asigurate condiții de concurență echitabile, bazate pe reglementările și normele sociale în vigoare în țara respectivă. În acest scop, trebuie asigurate mecanisme de punere în aplicare corespunzătoare, care să garanteze respectarea reglementărilor naționale.
- 1.15 Lucrătorii migranți trebuie să beneficieze de condiții sociale minime și/sau de un tratament egal, în conformitate cu condițiile și normele naționale. Trebuie instituite mecanisme de punere în aplicare care să garanteze combaterea „dumpingului social” și exploatarea lucrătorilor migranți.
- 1.16 Este necesar să crească ponderea activităților de cercetare și dezvoltare în sectorul construcțiilor, ca instrument de îmbunătățire a productivității. Este nevoie de o politică care să stimuleze inovarea continuă, creșterea competitivității bazată pe perfecționarea forței de muncă, noile produse „inteligente”, precum și „organizarea inteligentă a muncii” și calitatea locurilor de muncă. În acest sens, tehnologiile ecologice pot constitui unul din vectorii unei noi evoluții.
- 1.17 CESE sprijină introducerea unor condiții contractuale echitabile și echilibrate, care să se aplice în toate statele membre ale UE.
- 1.18 CESE salută crearea unui grup la nivel înalt la nivelul UE în domeniul construcțiilor și este dornic să participe la acesta în vederea consolidării coerenței acțiunilor UE relevante pentru sectorul construcțiilor.

2. Context

- 2.1 Sectorul construcțiilor în UE-27 a fost grav afectat de criza financiară din 2008 și de recesiunea ulterioară. Revenirea la o situație de creștere economică a fost temporizată de declanșarea crizei datoriilor suverane în statele din zona euro și impunerea unor programe de austeritate în multe state membre.
- 2.2 Cu toate acestea, în 2011, sectorul construcțiilor a realizat o cifră de afaceri de 1 208 miliarde EUR, ceea ce reprezintă 9,6% din PIB-ul UE-27 și 51,5% din formarea brută de capital fix.

- 2.3 În ceea ce privește întreprinderile, sectorul construcțiilor numără 3,1 milioane de întreprinderi, dintre care 95% sunt IMM-uri cu mai puțin de 20 de angajați, iar 93% cu mai puțin de 10.
- 2.4 Sectorul construcțiilor este cel mai mare angajator din Europa, cu 14,6 milioane de lucrători în 2011, ceea ce reprezintă 7% din totalul forței de muncă ocupate și 30,7% din forța de muncă din sectorul industrial. Începând din 2008, rata de ocupare a forței de muncă a scăzut continuu.
- 2.5 Având în vedere efectul multiplicator (1 persoană din acest sector trage după sine alte 2 persoane care lucrează în alte sectoare), rezultă că 43,8 milioane de lucrători din UE depind în mod direct sau indirect de sectorul construcțiilor.
- 2.6 În diverse state membre, sectorul construcțiilor a fost influențat de același tip de factori economici, care sunt, în esență:
- efectele pe termen lung ale crizei creditelor, care au limitat posibilitatea obținerii împrumuturilor;
  - retragerea măsurilor de redresare rămase;
  - izbucnirea crizei datoriilor suverane în vara anului 2008;
  - implementarea în consecință a măsurilor de austeritate în întreaga Europă.
- 2.7 Eforturile depuse la nivel național au fost subminate de măsurile de consolidare bugetară și fiscală, precum și de reducerile majore în materie de investiții, pentru a face față crizei datoriilor suverane.
- 2.8 Această situație a slăbit și mai mult încrederea încă fragilă a întreprinderilor și consumatorilor.
- 2.9 În 2012, se prevede o scădere a producției sectorului construcțiilor de peste 2%, ca efect al regresului înregistrat în toate segmentele acestui sector.

3. **Propunerea Comisiei**

- 3.1 Comisia a prezentat Parlamentului European și Consiliului propunerea privind o strategie pentru competitivitatea durabilă a sectorului construcțiilor și a întreprinderilor sale la 31 iulie 2012.
- 3.2 Principalele probleme examinate în document sunt:
- elaborarea și punerea în aplicare a măsurilor adecvate de relansare pentru a ajuta sectorul să iasă din criză;
  - îmbunătățirea competențelor și a calificărilor și atragerea de noi talente;

- realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020 în materie de energie, climă și mediu;
- confruntarea cu concurența în continuă creștere a operatorilor din țările terțe.

3.3 Obiectivele strategiei propuse sunt:

- găsirea de soluții la principalele provocări cu care se confruntă sectorul construcțiilor în termeni de investiții, capital uman, cerințe în materie de consum de energie și de mediu, reglementare și acces pe piață până în 2020;
- elaborarea unui plan de acțiune pe termen scurt și mediu pentru a răspunde acestor provocări.

3.4 Prezenta propunere își propune:

- stimularea cererii pentru un mediu de construcții durabil, în special pentru renovarea clădirilor;
- îmbunătățirea eficienței lanțului de aprovizionare/de valori și a pieței interne pentru produsele și serviciile de construcții;
- lărgirea perspectivei pentru întreprinderile de construcții din UE la nivel internațional.

3.5 Planul de acțiune propus se concentrează pe următoarele cinci obiective:

3.5.1 Stimularea unor condiții favorabile pentru investiții, de exemplu prin:

- încurajarea emiterii de obligațiuni pentru finanțarea de mari proiecte de infrastructură (TEN) și utilizarea instrumentelor de inginerie financiară dezvoltate de BEI și în contextul fondurilor structurale (de exemplu, JESSICA);
- dezvoltarea sistemelor de asigurări și a sistemelor financiare pentru a acoperi garanțiile de bună execuție în cazul proiectelor mici;
- inițiative comune coordonate care combină cercetarea și dezvoltarea, inovarea, achizițiile, certificarea, asigurarea, clusterelor etc.;

3.5.2 Ameliorarea bazei capitalului uman, de exemplu prin:

- extinderea inițiativei „BUILD UP Skills”, care vizează în prezent numai adaptarea sistemelor de educație și formare profesională la necesarul de calificări în materie de eficiență energetică;
- anticiparea nevoilor viitoare în materie de competențe și calificări – adaptarea sistemelor de educație și formare profesională;

3.5.3 Ameliorarea eficienței utilizării resurselor, a performanțelor de mediu și a perspectivelor de afaceri, de exemplu prin:

- propunerea unui sistem UE de evaluare ecologică a clădirilor;
- promovarea standardelor UE de punere în practică a acestui sistem;

3.5.4 Consolidarea pieței interne a construcțiilor, de exemplu prin:

- identificarea sarcinilor administrative excesive, a suprapunerilor și inconsecvențelor în legislația UE și a statelor membre;
- promovarea și facilitarea utilizării Eurocodurilor;

3.5.5 Promovarea poziției competitive globale a întreprinderilor de construcții, de exemplu prin:

- promovarea dezvoltării cooperării internaționale cu Africa, America Latină, Rusia și țările vizate de politica de vecinătate, în ceea ce privește criteriile de construcție durabilă, inclusiv în domeniul achizițiilor publice;
- încurajarea utilizării unor instrumente financiare ale UE, precum BEI, pentru sprijinirea legăturilor continentale.

3.6 În ceea ce privește guvernanta, se propune crearea unui forum strategic tripartit (Comisia, statele membre, părțile interesate), în vederea monitorizării punerii în aplicare a strategiei, a propunerii de modificări necesare, a evaluării impactului și a formulării de recomandări în materie de coordonare (două întâlniri pe an), precum și crearea unor grupuri tematice pentru dezbaterile diverselor abordări privind inițiative specifice, evaluarea efectelor posibile și identificarea sinergiilor dintre acțiunile desfășurate la nivel internațional, UE, național și regional (trei sau patru întâlniri pe an).

4. **Starea actuală a sectorului construcțiilor – analiză de tip SWOT**

4.1 **Atuuri**

4.1.1 Sectorul construcțiilor este esențial pentru soluționarea problemelor societale și crearea condițiilor pentru o viitoare creștere economică. Fără contribuția acestui sector, nu poate fi abordată cu succes niciuna dintre marile provocări cu care se confruntă societatea, de la atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la efectele acestora, până la reducerea amprente ecologice a activității umane.

4.1.2 Prin însăși natura sa, activitatea în construcții are un caracter local și presupune o mână de lucru numeroasă. Prin urmare, producția nu poate fi delocalizată, ceea ce garantează că locurile de muncă rămân în UE. Situația este diferită însă în ceea ce privește fabricarea materialelor de construcții.

- 4.1.3 În ciuda actualei recesiuni economice, 43,8 milioane de lucrători din UE-27 depind încă în mod direct sau indirect de sectorul construcțiilor. Este o cifră importantă, care subliniază caracterul strategic al sectorului.
- 4.1.4 Numărul mare de microîntreprinderi și IMM-uri din construcții demonstrează că acest sector reprezintă o activitate adânc înrădăcinată în viața comunităților locale, reflectând diversitatea tradițiilor și culturilor acestora. Prin urmare, sectorul construcțiilor joacă un rol esențial în consolidarea structurilor economice și sociale ale comunităților.
- 4.1.5 În multe state membre, sectorul construcțiilor, în colaborare cu instituțiile de învățământ profesional, joacă un rol central în oferta de stagii de ucenicie pentru lucrătorii tineri. Această metodă de formare profesională este un instrument-cheie de asigurare a capacității de inserție profesională a tinerilor.

4.2 Deficiențe

- 4.2.1 În majoritatea țărilor, sectorul construcțiilor este fragmentat, caracterizându-se printr-un lanț de valori complex și un risc ridicat de conflicte și lipsă de eficiență. Aceste aspecte împiedică creșterea competitivității.
- 4.2.2 Caracterul fragmentat al sectorului se reflectă în modul în care este organizată reprezentarea sa la nivel european. În ciuda recentelor îmbunătățiri, de exemplu documentul-manifest intitulat „Să construim prosperitatea pentru viitorul Europei” (*Building Prosperity for the Future of Europe*), publicat în noiembrie 2010 de către platforma informală „Forumul european al construcțiilor”, sectorul nu găsește încă o cale de armonizare a punctelor de vedere și o voce unică la nivel european.
- 4.2.3 Sectorul este expus riscului apariției de bule speculative pe piața imobiliară, așa cum s-a întâmplat în multe state membre în primul deceniu al secolului 21, ca urmare a disponibilității creditelor cu dobândă mică. Astfel de creșteri exponențiale nu sunt sustenabile și generează angajări masive de forță de muncă, urmate de concedieri masive.
- 4.2.4 Măsurile politice menite să promoveze tipuri specifice de construcții – precum stimulentele de natură fiscală pentru lucrările de renovare și adaptare care îmbunătățesc eficiența energetică a clădirilor sau tarifele fixe pentru sprijinirea micro-instalațiilor pentru producția de energie din surse regenerabile – sunt deseori imprevizibile, pe termen scurt și suprimate înainte ca efectele lor să se facă simțite în mod semnificativ. Este extrem de important ca măsurile normative de sprijin să fie stabile și previzibile pentru a permite canalizarea investițiilor pe termen lung în acest sector.

- 4.2.5 În procedura de achiziții publice din domeniul serviciilor de construcții, care acoperă o parte semnificativă a activității din construcții, factorul determinant, în mod tradițional, este prețul scăzut. Această presiune de a reduce prețul ofertei împiedică întreprinderile să inoveze în ceea ce privește modalitățile de lucru și să investească în materiale noi și inovatoare. În plus, inovarea este îngreunată de sistemele de asigurare, care penalizează întreprinderile care doresc să-și diversifice modul de lucru sau să utilizeze materiale inovatoare.
- 4.2.6 Investițiile în cercetare și dezvoltare tehnologică (CDT) sunt scăzute în sectorul construcțiilor în comparație cu alte sectoare industriale, atât din cauza fragmentării acestui sector și a caracterului extrem de reglementat și de standardizat al lucrărilor din construcții, cât și a marjei de profit, prin tradiție scăzute. Institutele de cercetare colectivă din domeniul construcțiilor au un rol esențial în transferarea rezultatelor cercetărilor lor de-a lungul lanțului de valori.
- 4.2.7 În ciuda progreselor considerabile din ultimii ani, construcțiile sunt percepute deseori ca un sector riscant; în pofida recesiunii, el nu reușește încă să atragă un număr suficient de ingineri înalt calificați de pe băncile universităților. Schimbările demografice vor duce la amplificarea acestei probleme. Sectorul construcțiilor va trebui să găsească propriile căi de soluționare a acestei probleme de imagine.

4.3 Oportunități

- 4.3.1 Atenția din ce în ce mai mare de care se bucură în ultimii ani la nivel european și național performanța energetică a parcului imobiliar oferă sectorul construcțiilor o șansă considerabilă de a-și dezvolta activitatea utilizând tehnologiile existente. Guvernele naționale trebuie totuși să recunoască acest potențial și să ofere atât sprijinul financiar necesar, cât și stimulentele de natură fiscală.
- 4.3.2 Investițiile în construcții pot declanșa pe termen scurt relansarea activității economice și creșterea în ansamblu a economiei. În acest scop, statele membre și Uniunea Europeană trebuie să coordoneze programe de investiții pe scară largă în infrastructurile de maximă importanță, care să depășească sumele propuse de mecanismul Conectarea Europei în cadrul următorului cadru financiar multianual.
- 4.3.3 Pe termen mediu și lung, sectorul este capabil să asigure o economie durabilă, cu emisii scăzute de dioxid de carbon, dacă există stimulentele juridice și financiare necesare. În ceea ce privește contractele de achiziții publice, trebuie ca viitoarea planificare a activelor să fie efectuată luându-se în calcul ciclul de viață în loc ca acestea să fie adjudecate celui care oferă prețul cel mai mic. Această metodă este din ce în ce mai prezentă, dar nu într-un ritm care să genereze o schimbare pe piață.

4.3.4 Dezvoltarea de noi tehnologii bazate pe tehnologiile informației, precum Modelarea informatică a clădirilor (*Building Information Modelling – BIM*) contribuie la stimularea inovării și la îmbunătățirea eficienței în acest sector. Cu toate acestea, cu excepția țărilor scandinave, se recurge la BIM într-o măsură încă extrem de scăzută.

4.4 Amenințări

4.4.1 Principala amenințare cu care se confruntă sectorul construcțiilor este îmbătrânirea forței de muncă și lipsa tinerilor lucrători calificați care să o reîmprospăteze. Cifrele furnizate de Germania indică faptul că, în 2011, 44% din forța de muncă era formată din persoane de peste 45 de ani.

4.4.2 O altă amenințare o reprezintă sosirea pe piața de achiziții publice a UE a contractanților din țările terțe. Aceste întreprinderi, deseori proprietate de stat, au beneficiat de finanțare din partea propriului stat, subminând concurența loială, un exemplu fiind cazul construcției autostrăzii A2 în Polonia, în 2009, care a implicat o firmă proprietate de stat din China. Astfel de situații de concurență neloială duc la scăderea calității în construcții și pun în pericol salariile constructorilor locali.

4.4.3 Presiunile exercitate de autorități pentru a economisi bani în achizițiile publice generează frecvent oferte anormal de mici (*abnormally low tender – ALT*). Astfel de achiziții reduc calitatea mediului construit, amenință securitatea socială a lucrătorilor și ridică costurile pe termen lung.

4.4.4 Construcțiile sunt deja și pe bună dreptate o activitate extrem de reglementată, dar legislația adoptată la nivelul UE în acest sector riscă să devină contraproductivă dacă nu este coordonată corespunzător. În calitatea sa de titular al dreptului de inițiativă legislativă, Comisia Europeană trebuie să asigure coerența internă a diferitelor măsuri propuse de diversele direcții generale.

4.4.5 Una dintre principalele caracteristici ale ocupării forței de muncă în sectorul construcțiilor din UE este caracterul său extrem de mobil. Utilizarea forței de muncă din alte țări, în special a lucrătorilor independenți, nu ar trebui utilizată ca o formă de „dumping social” pentru a se evita plata contribuției de asigurări sociale și a se sustrage de la obligațiile sociale în vigoare în țara respectivă. În acest sens, Directiva privind detașarea lucrătorilor trebuie aplicată în mod corespunzător, iar viitoarea directivă privind punerea în aplicare a Directivei privind detașarea lucrătorilor trebuie să conțină dispozițiile corespunzătoare pentru a asigura mecanisme de punere în aplicare potrivite, bazate pe condițiile impuse de țara gazdă.

4.4.6 În ceea ce privește industria de materiale de construcții, accesul la materii prime în viitor, precum și exploatarea eficientă a resurselor constituie o provocare de proporții.

5. **Punctul de vedere social, economic și al societății civile**

- 5.1 Punctele de vedere exprimate în cadrul audierii organizate de CCMI la 19 decembrie 2012 au pus în evidență următoarele aspecte principale:
  - 5.1.1 Comunicarea Comisiei sosește la momentul potrivit și cuprinde multe din elementele așteptate de sectorul construcțiilor.
  - 5.1.2 Strategia propusă nu acoperă aspectele tactice legate de combaterea efectelor schimbărilor climatice asupra sectorului.
  - 5.1.3 Finanțarea proiectelor și tendința de amânare a plăților sunt în continuare probleme importante pe agenda sectorului construcțiilor.
  - 5.1.4 Fenomenul îmbătrânirii forței de lucru din construcții devine acut și trebuie contracarat prin atragerea de lucrători tineri calificați.
  - 5.1.5 Este necesară o abordare consolidată pentru soluționarea principalelor amenințări și slăbiciuni și pentru a asigura îndeplinirea obiectivelor Strategiei UE 2020 și a obiectivelor TEN.
  - 5.1.6 Fără o planificare de înaltă calitate, nu se vor putea asigura sustenabilitatea și competitivitatea durabilă a sectorului construcțiilor. O planificare de înaltă calitate nu poate fi realizată prin proceduri de achiziții publice bazate exclusiv pe criteriul celui mai scăzut preț.
  - 5.1.7 Acest tip de proceduri în sectorul construcțiilor, bazate de regulă pe prețul cel mai mic, împiedică întreprinderile să inoveze în ceea ce privește modalitățile de lucru și să investească în materiale noi și inovatoare. În plus, inovarea este îngreunată de sistemele de asigurare, care penalizează întreprinderile care doresc să-și diversifice modul de lucru sau să utilizeze materiale inovatoare.
  - 5.1.8 Condițiile sunt inechitabile în competiția dintre țările din OCDE și cele din BRICS, ceea ce impune găsirea de soluții specifice.
  - 5.1.9 Un posibil stimulent de luat încă o dată în considerare ar putea fi reducerea TVA-ului în cazul locuințelor sociale.
  - 5.1.10 Parteneriatul social în sectorul construcțiilor trebuie de asemenea dezvoltat și consolidat în continuare în statele membre, pentru a se face față provocărilor specifice ale acestui sector (sănătate și securitate, formare, indemnizații de concediu etc.).
  - 5.1.11 Totodată, pentru reducerea efectelor corupției, ar fi necesară și adecvată instituirea unui cod deontologic.

- 5.1.12 Este necesară consolidarea comunicării privind politicile de investiții, în vederea îmbunătățirii strategiilor întreprinderilor, orientate în prezent, în cea mai mare parte, către supraviețuirea pe termen scurt.
- 5.1.13 Grupul la nivel înalt în domeniul construcțiilor creat de Comisie, care își începe activitatea în ianuarie 2013, este extrem de necesar, iar CESE ar trebui să facă parte din el.
- 5.2 În perioada actuală de grave provocări, începând cu efectele crizei economice și financiare până la problema globală a schimbărilor climatice și impactul acesteia asupra omenirii, construcțiile se prezintă ca un sector care, prin oportunități, resurse și cadru de reglementare, va contribui în mod semnificativ la asigurarea unei prosperități durabile în UE.

6. **Observații generale**

6.1 Caracteristicile dezvoltării preconizate a sectorului sunt:

- performanța energetică a clădirilor și eficiența resurselor în procesul de fabricație, transportul și utilizarea produselor pentru construcția de clădiri și infrastructuri;
- economia cu emisii scăzute de dioxid de carbon, cu un impact enorm asupra sectorului imobiliar și al construcțiilor;
- provocări globale:
  - globalizarea dezechilibrelor concurențiale;
  - eficiența energetică;
  - clădirile ecologice;
  - rezistența la dezastre;
  - climatul interior;
  - recuperarea, reciclarea și reutilizarea clădirilor și a materialelor de construcții;
  - adaptarea concepției la solicitările viitorilor clienți;
  - îmbătrânirea forței de muncă;
  - procedurile în materie de achiziții publice;
  - parteneriatele public-privat (PPP);
  - problemele de sănătate și siguranță la locul de muncă;
  - etica afacerilor.

6.2 Actorii implicați în sectorul construcțiilor trebuie să formeze un soi de „lanț trofic”: întreprinderile de construcții, urbanității, arhitectii, designerii, creatorii de noi tehnologii etc. ar trebui implicați în domenii de competență precum finanțele, asigurările, achizițiile, marketingul și formarea.

7. **Observații specifice**

De elaborat, dacă este necesar, în cea de-a doua ședință a Grupului de studiu, din ianuarie 2013.